

HIRDETÉNYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli pa... valamiat a lap sze lemi részét illet minden közlemények ide intendő.

Hírdetetlen levelek csak ismert közölk fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési Ár:

Table with subscription rates: Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve; Egész évre; Félévre; Negyedévre; Egy hóra.

Hirdetési díj:

Or-hasábospettisor egyszeri beiktatásáért 5kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. Nyiltér 4 hasábospettisorért 20 kr. Hirdetést vagy reclamat magában foglalt újdonság sora 50 krajczár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Kedd Márczius 13.

52. szám.

Frigyes császár.

Az arany Riviera napsütötte partjától, hol gyógyulásukat keresik a betegek, a esendés charlottenburgi királyi palotáig, hol meghalt fejedelmek utolsó nyughelye van, hosszú az út és nem rózsa. És nem lesz az rövidebb és élvezetesebb, ha egy fiúnak kell azt megtennie, a ki beteg és szenvedő, szívében gyászszal, lelkében bánattal baza sietni kénytelen, hogy atyját eltemesse és átvegye a legnehezebb, felelősségteljes hivatalt, melyet valaha juttatott a sors halandónak.

Hosszu az út és nehéz, melyet a beteg császárnak San-Remotól Charlottenburgig megtenni kellett, de könnyűvé tette azt neki az emberek őszinte rokonszenve, melyet ezen utján talált. Umberto király és egész népe legőszintébb s legmelegebb szeretetüket tanusították az Olaszországból elköltözött császár iránt, osztrák-magyar földön benső részvétellel telve repesnek eléje a szívek s a legőszintébb tisztelettel fogadták, német földön az első határkötőt az út végpontjáig a leggyengédebb, legáradozóbb szeretete kísérte át azon nagy nemzetnek, mely istenitit őt mint eszményét egy német férfinak és fejedelmek.

Ez órában az új német császár már Charlottenburgban van, a hol nagy halottját eltemetni és uralkodói hivatalát elfoglalnia kell. Körül fogják őt venni az európai uralkodók és államok legmagasabb állású képviselői, népének legnagyobbjai és legjobbjai, nemzetének szeretete és bizalma, a művelt emberiség rokonszenve és tisztelete.

És ha Vilmos császár mindama legnagyobb tisztelettel, mely ezen dicsőséges világtörténelmi alakot megilleti, eltemetett, a fia teljesítette szomorú gyermek kötelességét, akkor ismét eltávoznak az idegen fejedelmek, de az övéi amál szorosabban fognak az új császár

körül csoportosulni s népének szeretete és bizalma annál bensőbben fog csüggni azou férfium, ki neki oly drága. Lelkileg oly nagy és jószívű, oly hős, de kit súlyos kór látogatott, kinek összes hívei gyámolító odaadására van szüksége, hogy megállhasson és a Németbirodalom sorsát magasztos szándéka szerint vezethesse.

Békés az új császár egész lényé és békében dus lesz egész uralkodói működése. Ő, a győzelem koszorúza hadvezér, száz csaták hőse, gyűlöli az embergyilkos háborút, és kerülni fogja, a mennyire csak kerülheti. Lelkes barátja ő az emberi haladásnak, a tudomány, a művészet, az ipar és az egész világot átölelő formalmi élet szabad, akadályozhatlan fejlődésének, szóval mindannak, a mi az emberiség boldogulását feltételezi és csak békében virulhat.

Frigyes császár fenntartani s ápolni fogja a békeszövetséget, épp oly őszintén, állhatatosan, mint tette atyja. Béke és szabadság: ezek azon adományok, melyekkel népének szeretetét és a népek rokonszenvét viszonzni fogja.

Dunaszerdahelyen tegnap volt a szűkebb körű képviselőválasztás. Bartal visszalépése után egyhangulag Megyeri Krausz Lajos választott.

Országgyűlés.

Budapest, márczius 12.

A képviselőház, mai ülésében az elnöki és egyéb előterjesztések elintézése, valamint a szesztermelésről szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasása és elfogadása után, a z á r s z á m a d á s i bizottság jelentését tárgyalta az 1886 évi zárszámadások tárgyában, melyek fölött hosszabb discussió folyt ki.

A vitát Molnár Victor előadó nyitotta meg, az egész ház által mindvégig osztatlan figyelemmel s gyakori helyeslésekkel kísért beszéddel, melyben őszintén és leplezetlenül tárta fel a pénzügyi helyzetet 1886 ra nézve s szót előbb a budget bevételi, majd kiadási részéről, közölve a házzal mindkét tekintetben

a legfontosabb és legjellemzőbb eredményeket számokban. A tulkiadások tekintetében utalt arra, hogy míg 1884-ben a tulkiadások 8,5 milliót, 1885-en már 12,6 milliót tettek, addig 1886-ban már csak 2,8 millióval szerepelnek s így a hitelek pontos betartása körül az előbbi évekhez képest tetemes javulás constatálható.

Boda Vilmos maga és szélsőbali elvtársai nevében határozati javaslatot adott be, mely szerint a ház kimondaná, hogy a tulkiadásokat nem hagyja helyben s a kormánynak a felmentést nem adja meg.

Zay Adolf bár behatóan criticálja a zárszámadások eredményeit, elismeri, hogy bizonyos javulás és komoly törekvés észlelhető; a fölmentést a kormánynak megadni hajlandó ugyan, de maga s mérsékelt ellenzéki elvtársai nevében határozati javaslatot ad be, mely szerint a kormány utasíttatnék, hogy amaz összegek, melyeket a budget összeállításánál még tudva nem voltak, később állítsa össze, hogy a költségvetés tárgyalásakor megoszavazhatók s a budgetbe felvehetők legyenek.

Tiszta Kálmán rendkívül sikerülten mutatta ki Zay abbéli érvelésének tarthatatlanságát, mintha az alkotmányossággal határos volna, ha a kormány akár egy krajczárnyi megtakarítást, akár a legesekélyebb tulkiadást eszközöl. Utalt a miniszterelnök arra is, hogy a budget keretének megtartására vonatkozólag a háznak 1886-ban hozott határozatára nézve, már akkor kijelentette a kormány, hogy az azon évi költségvetésnél teljeseb megvárható nem lesz s így a kormány sem ígéretét nem kezdte meg, sem a határozatot nem ignorálta.

Madarász, Orbán és Horvánszky rövid felszólalásai után a ház a jelentést egy általánosságban, mint részleteiben letárgyalván, a kormánynak a fölmentést megadta s Boda és Zay hat. javaslatait mellőzte.

Végül Csáthar interpellált alig pár hallgató előtt — képviselői szólás szabadságán B. Gyulán ejtett sérelem ügyében.

A főrendiház mai ülését, melyen a felsőház tagjai nagy számmal voltak jelen, Vay Miklós báró elnök azzal nyitotta meg, hogy a főrendiház legutóbb elhunyt tagjáról, Somssich Pálról emlékezett meg melegen, szónoki lendülettel. — Az aztán megindult tárgyalásban csupán az osztrák-magyar-római határrendezésre vonatkozó egyezmény bevizsgálásáról szóló javaslat keltett élénkebb, hosszabb vitát. Az

első felszólaló Sztáray Antal gróf volt, aki kifogásolta, hogy az egyezmény szövegében több helyen roman helynevek szerepelnek mint eredetiek, holott mindenütt éppen a megfordítottjának kellene lenni. — Hunfalvy Pál többféle ellenvetést tett a javaslat ellen. — Mind e kitógásolt állapotok megváltoztatására indítványokat is szándékozik előterjeszteni. — Rudnyánszky József br. min denek előtt figyelmeztette a főrendiházat arra, hogy minő nehézségeket gördítene a dolog folyása elé, ha most a javaslatot el nem fogadnák.

Reflectál a Sztárai felszólalására is, mely ugyan nem egészen correct kifejezéseket kifogásol, de a melyek azért nem agályosak annyira, hogy a javaslat elfogadását megakadályozhatnák. — Beöthy Zsigmond mindthogy elegendő garanciát lát az egész eljárásban arra, hogy a nem éppen helyes kifejezések kárt közjogunkban tenni nem fognak, a javaslatot úgy általánosságban mint részleteiben elfogadja. Zichy Antal hozzájárul a javaslatához, de a bizottság jelentésében szükségesnek tartotta volna határozottan kitétetni, hogy mit tartanak agályosnak és ismétlődő esetben kikerülendők. Orczy Béla báró id. belügyminiszter sorra ezafeloa a javaslat ellen felhozottakat.

A főrendiház ezután elfogadta általánosságban a javaslatot s miután Orczy ismételve adott felvilágosításokat, Hunfalvy egyenként visszavonta indítványát — s a főrendiház részleteiben is elfogadta a javaslatot változtatlanul.

A főrendiház ezután minden felszólalás nélkül és változtatlanul elfogadta a tenger alatti kabelek védelme iránt Párisban 1884. évi márczius hó 14-én kötött egyezménynek kiegészítő részét képező nyilatkozat bevizsgálását tárgyalván; a tenger alatti kabelek védelme iránti büntető határozatok megállapítása tárgyában; és a kisújszállás deványagyoma helyi érdekű vasút kiépítése és engedélyezésére vonatkozó felhatalmazás tárgyában benyújtott törvényjavaslatot, valamint a budapest-lajosmizsei vasut engedélyezése tárgyában, a közlekedésügyi miniszter által beadott jelentést.

Külföld.

A román miniszterválasg. Egy egész héten át erőködtek Bukarestben különböző politikai egyeniségek új miniszterium alakításán. Különösen Ghika hercege, a szenátus elnöke

Csak a férfivilág ellen volt panasza Charbon Louise kisasszonynak. „Virágozói évek” valóban úgy kellett lenni itt, hogy szépségét senki sem méltatta figyelemre. Vékony madárképevel s rettenetesen karcsu természetével, mely derékban alig volt vastagabb egy jó vastag gyertyatartónál, sehogy sem bírt hódításokat tenni itt „barbárok” közt.

A fiatal urak, kik Párisból jöttek haza, blazirtak voltak mind; a többi báránybőr ködmönös bojár ur másforma fogalommal bírt a női szépségről s máshol kereste azt, nem ott, a hol kissé, meg kell vallani, durva kifejezésük szerint „csak esont, bór van, egyéb semmi.”

Hatodfél év óta lakott már Charbon Louise kisasszony a barbárok országában az is egészén köznöcsös inas. Csak annyiban multa fölül ezt a barbár népet, hogy „francia” volt.

Charbon Louise megmihatta eléggé hatodfél év alatt ezt a barbár világot, a folytonos sertéshúsevést, a télen nyáron egyforma malmat a poros, sáros falukban, hol mindig a „Moniteur de la Mode” utolsó száma után öltözökdtek a bojár hölgyek. — sajátképe nem mondhatni hogy minek vagy kinek a kedvéért; parasztjainkon kívül néha hónapokig sem látta semmi más élő lény.

Addig, míg Bukarestben lakott, csak könynyebben kibékült sorsával Charbon Louise kisasszony. Az legalább olyanforma, mintha város volna. Ott van olasz opera, diákok is vannak és csinos katonatisztek, majdnem oly csinosak, mint a francia tiszték. Hanem hát falun több fizetést kap a komorna; falun jobban meg tudják becsülni a bojár hölgyek azt a földelőzást, ha egy párisi komorna ide jött a világ fővárosából őket öltöztetni.

Meglehet, hogy unalomból, mivelhogy e barbár országban nagyon unatkozott, vagy tán vele született hajlamból Charbon Louise kisasszony intrigálással kezdte tölteni idejét.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A bojár leánya.

Regény.

Irta: Vértési Arnold.

(Folytatás.)

Érezte Fehér Ármín, hogy tovább nem mehet. A vendégfogadóba szállt s itt orvost hívatott magához. Félnapig maradhat, gondolá magában; fia, úgy látszik, csak a következő vonattal jön, ámbar nem lehetetlen az is, hogy ezzel jött s valamelyik Bazias előtti állomáson kiszállt, s onnan kocsiin folytatja útját gyanítva, hogy Baziason lesni fogják.

Fehér Ármín ugyan utközben gyakran változtatta helyét s minden wagonba betekintett, nem igen lehetett tehát attól tartania, hogy fia e vonattal jött s kikerülte figyelmét, minden esetre azonban elővigyázati intézkedést akart tenni. A távirtda nem ment az ő oláhországi falvain keresztül s távol esett Mirlestitől és Stolnitiutól meg a hogy hívták a többi hat falut.

Lovas legényt fogadott, pár sorból álló rövid levelet írt. Sietett nagyon vele, mert úgy látszott, mintha pillanatokra eszmélete el-elhagyná, mintha félálomban volna s nem bírna a dolgoknak világos fogalmával. Erőszakosan kellett magát ebből a félálomba súlyedésből fölrázni, hogy meg bírja írni csak e pár sort is.

Egy egész palaczk hideg vizet öntött a fejére, hogy éberségét föntartsa.

Írását megváltoztatta. Bizonyára nem akarta, hogy rá ismerjenek. Nem ismert volna most már senki rá.

Mikor e pár sorral elkészült, a levél boricékjára ezt írta:

A Mademoiselle Louise Charbon.

Stolnitiuba küldte e levelet. A legénynek lelkére kötötte, hogy csak annak adja át, a ki-

nek nevére szól a levél s mondja, hogy egy francia ur küldi. Egyebet semmit.

Egy arany borralalót adott a legénynek, aztán a kopott börcpamlagra dőlt. Esmélete mindinkább kezdte elhagyni; csak annyit érzett, hogy lélegzete nagyon nehéz, el-elful.

Végre megjött az orvos.

Eroködve fölállt a pamlagról Fehér Ármín. Az orvos intett neki, hogy csak maradjon fekvé. Mogorva öreg ur volt s a mint megtapintotta a betegnek ütérét, mindjárt elkezdett zsebélni.

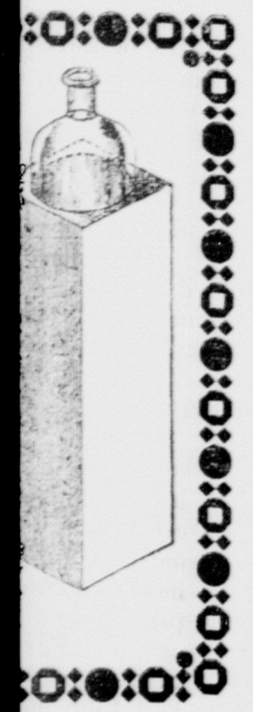
— Na, ilyenkor hivatják az orvost, mikor már egészen oda vannak. Hogyan lehet okos embernek így elhanyagolni baját?

Fehér Ármín nem felelt rá, csak mikor az orvos megtapogatta ütérét, megnézte nyelvét s kikérdezgette, hol fáj és leült az asztalhoz receptet írni, csak akkor szólalt meg Fehér Ármín s arra kérte az orvost, hogy rendeljen valami erősítő szert neki, hogy legalább még másfél napi utat tehesen, mert azt okvetlen meg kell tennie, ha bele hal is. Nem törődik ő a betegséggel, a halállal, hanem csak azt akarja, hogy innen elbírjon menni; csak még két napig bírja kitartani, aztán nem bánja, ha meghal is.

— Így is meghalhat, — vizionzá rá mogorván az orvos; — fekdjék le s köszönje meg, ha négy hét múlva föl bír kelni az ágyból.

Fehér Ármín a zsebébe nyult, kivette duzzadt pénztárczáját s egy esomó százás bankjegyet tett le az asztalra; maga sem nézte, hogy hány; lehetett valami tíz vagy tizenkét darab s ismételte kérését, lázasan fölgorva a pamlagról.

— Én tudom, orvos ur, hogy a tudomány-nak vannak titkos szerrei. — tevé hozzá, félig csaknem magánkivül; — vannak szerek, melyekkel a félholtba is életerőt bírnak még önteni. Adjon nekem valami ilyest, hogy tovább mehessek. Csak két napig akarok még élni; csak két napig, aztán veszek el. Nem bánom, ha meghalok is.

Az ártézi kuttal szemben.

modern e. ÁR

ben 712,759 frt. 70
által jóváhagyott
rt. S. kr. B.
v e t é s n é l 1887
1. kr.
mult évi hátra-
887 évi illetékben
rendes költségve-
42,134 frt. 8 kral
n tényleg befolyt
29374 frt. 37 kral

tésnél pedig, — ide
tésnél, nem külön-
mutatók, együtt
tívát, mely részint
az előző évi paszi-
be nem fejt követ-
szolgált és végre
bevétele — a va-
frt 1 kr. az elő-
frt 1 kral több.
li költségvetésnél
7. hozzácsátása
bévétele, 1887. évi
frt 70 kr. míg az
volt.

zárszámtárával elő-
176056 frtból
t 29374 " 37 kral
146681 " 62 "

107157 " 25 "
39524 " 37 "

235195 " 84 "
m 4328 " 53 "

egytes tételeinél
ny 1887. évi il-
ntár maradvány-
pest — 2813.73)
— 951.80) II. Szó-
(0.54) III. Szántó
(— 10347.72) IV.,
(62) V. Mენ-
kezelés 164700.46
pületek 44292.61
glagyár 36.611-90
gonda 15078.42
98.58 (- 621.42)
2103.47.) Vástar-
770 (- 6523-70).
matái 64528-90

ri és hivatali
99). XV. Egy-
e t e k 7096-27
ri intézmények
Színház 69-60
bevételek 2874
200-32 (+400-32)
305 (+1155-70).
7474-38).

ában A. rendes
dményi múlt évi
évi illetékben
előirányzat volt
vívili költségve-
9496 frt. 1887.
e. Az előirány-
átmeneti kiadá-
6315 frt 61 kr.
1 frt 13 kr.-nyi
kivívili költség-
t 55937 frt 99
felek a befolyt
fedeztettek) s a
fiadással együtt

menő összeget
k a t, — a va-
7 kr. k i a d á s.
29 frt 92 kr. A
nt mutatók
11. 62 költség
az 1254 frt 36
i a d á s i t ó b-

gyes tételinél
20: I. Sámsóni
hoz képest meg-
birtok 14526-49
16 földek 27551-
7412-78 (+541-
85) VI. Erdő-
VII. Városi épü-
I. Cserép és tég-
Könyvnyom-
arozás 10484-62
49 (-1032-49)
m 12166-71 (-
k és kamatai
ékek és hivatali
6-18) XV. Egy-
57 (-749-73)
k 37454 (-
7 (+1106-87)
06 (+195-06)
62) XX. Ka
92) XXI. Köz-
velemer méltó
bévétele 1887-
z előirányzott
iadás ugyan e
t szemben az
könyvnyomda
kódott, nem
lát és a vá-
zadrészt elfog-
zabérnek meg
k a város ré-
költségeibe. A
melletti műkö-

Napi hírek.

— **Márcz. 15.** Az iparoskör tagjai felkér-
retnek, hogy minél nagyobb számmal jelenjenek meg a márcz. 15-ki ünnepélyen. Gyüle-
kezés a kör helyiségében. A kör Fodor és
Gebaner urak irodájában szép cserkoszort vá-
sárolt ezen alkalomra. A feliratok következő-
leg hangzanak: „1848. márcz. 15. A másik
szalagon pedig: „Az iparoskör.“

— **II. Simphonia hangverseny.** Az „Arany
Bika“ szálló dísztermében 1888. évi márcz.
18-án, vasárnap d. u. 4 órakor a helyben
állomásozó es. kir. 39. gy. ezred zenekara
által Czapek Péter karmagy vezetésével
V. Margó Cécília urnő, Wottawa Henrik ur
és több helybeli műkedvelő szives közremű-
ködésével tartandó II. Simphonia hangver-
sény műsorozata: I. Mozart, 1788-ban
szerzett „Jupiter“ cz. symphoniaja C durban.
a) Introductio. b) Andante. c) Mennetto. d)
Finale, nagy Fuga. II. Wagner R. Ima
a „Tannhäuser“ből éneklő V. Margó Cécília
urnő. III. Dvorák A. 4. sz. „Legenda“.
IV. Beethoven: zongora hangverseny
C-moll-ban a zenekar kíséretével előadja
Wottawa ur. V. Gluck: nyitány „Iphige-
nia Taurisban“ cz. dalműhöz, szerezve 1777.
évből.

— **A felolvasókörből.** Zalay Márk keres-
ked. akadémiái tanár márczius 14-én azaz
szerdán délután 5 órakor a város háza nagy
termében felolvasást tart. „Kéjutasom“ cím
alatt. Nem száraz utelirás lesz a felolvasás
tárgya, hanem a társadalmat mélyen érdeköl
problémák fejtegetése. A következő szakasz-
ok volt alkalmunk a felolvasásból feljegyezni
egy kis bevezetés fele. Utazás hajdan és most.
Rozs kaland; de még rosszabb is lehetett
volna Gyermekek. Zártörés két érdek-
levél miatt. Házasság részletfizetésre. Nemo
propheta in patria. A harisnya és a hűség
Társadalmi álláshoz mérta. Azok a talmi
férják. Ad absurdum. A nőemancipáció. A
felolvasás kezdete pontban 5 órakor.

— **A városi nyugdijintézet szabályzatát**
végre ellátta megerősítő záradékkal a belügy
miniszter. A törvényhatóság minden törekvé-
se dacára sem tudta keresztül vinni, hogy
tisztviselői már 35 évi szolgálat után teljes
nyugdiját élvezzenek. Ez csak 40 évi hivata-
lykodás után kapható meg. Az ekként mó-
dosított szabályzat ápr. 10-dikén lép életbe.

— **Jogász táncszertély alkalmával** felüli-
zettek a „deb. jogh. önképző egyesülete“
javára: gr. Dégenfeld Gusztáv ö mltsága 19
frt. Katz Mihály 7 frt, Fráter Béláné 5 mlto
sága 3 frt. Rózsa Géza I frt, Tóth István 1
frt. Szeghy Kálmán 3 frt. Összesen 34
frt. Fogadják az egylet nevében öszinte kö-
szönetünket. 1888. Márcz. 13. A rendezőség.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Alföldi Taka-
rékpénztár az ágost. hitv. ev. iskola részére
5 frtot juttatott kezembe. Ezen jótékony
ezeln adományért fogadja a nevezett intézet
egy a segélyezett iskola, valamint az egyház
névében hálás köszönetet. Debreczen, 1888.
márczius 12. Materny Lajos elkész.

— **A debreczeni királyi törvényszék R o t-**
t e n s t e i n József helybeli vegyes kereskedő
ellen a csodót elrendelvény, csődbiztosul
K o m l ó s y Dezső királyi törvényszéki bír-
ót, tömeggondnokul Dr. K a r d o s Samu
ügyvédet nevezte ki. Együttal a követelések
bejelentésére határidőtől 1888 ápril 18-át a
felzámolásra 1888 május 9-ét, a választ-
mány megalakítására pedig május 12-ét
tűzte ki.

— **Agyonütötte a szalmakazal.** Derecekk
ról írják lapunknak. Egy Vasné nevű közpé-
koru özevgy asszonyhoz a múlt hét egyik
napján átment a szomszédja, hogy együtt el
beszélgelessék a hosszú estét. Nyitva van a
pitvar ajtó, a ház ajtó s a szomszéd asszony
nincs sehol. Nem volt másnap se s ajtókat
sem jött elő bezárni. A szomszédok mindjárt
rosszat sejtettek s nagyon csodálkoztak, hogy
Vasné asszonyt mi vihette rá valami véztes
lépésre. Voltak, kik gyilkosságra is gondoltak;
de mi lehetett a gonosz tett oka. Szerelmi
bosszu? Hiszen Vasnéról még a rosszakarát
sem tudott volna bűnös viszonyt beszélni.
Rablási szándék? Hiszen a háztól egy tü sem
vesztett el. Negyed nap mulva aztán figyel-
messé lettek a leomlott szalmakazalra. Fel
hányták aztán s ott találták Vasné asszonyt
a leszakadt szalmatömeg alatt holtan. A sze-
renesetlen este szalmát huzhatott s a kazalnak
hóval fedett, kiálló felsőrése ráomlott s
agyonütötte. Temetése nagy részvét mellett
ment végbe.

— **Dorék ember.** Valóban o névvel ne-
vezhetjük meg Poszthorsky János urat, a
királyteleki vasuti állomás pénztárosát. A
Sátoralya-Ujhelyről jövő vonat e hó 7-ikén
Királyteleken az óriási hó és szélvész miatt
megállani volt kénytelen, hol míg az akadá-
lyok elhárítottak, a vonat 40 óra hosszáig
vesztegetl Királyteleken. Az állomás, hol ven-
dülő nincs körülbelül 3 kilométernyire van a
falutól. Sok utasnak, sem enivalója, néme-
lyeknek pénze sem volt, de ha let volna is,
pézenzt sem kaphatott volna semmit. Ekkor
Poszthorsky János ur, az egész személyzetet
ételekkel és itallal 3-szor látta el ingyen,
még a köszönetet, melyel az utasok, többek közt
egy debreczeni tisztos polgárné Hajdu Jó-
zsefné elhalmozták, sem akarta elfogadni. Va-
lóban a mai önző, rideg korban jól esik
hallanunk, hogy az emberbaráti szeretet nem
enyészett el teljesen

— **Bikaviadal Debreczenben.** Szokatlan,
borzalmas látvány szembanul voltak tegnap
este azok, kik véletlenül a Piac utczán jár-

tak. Olyan látványhoz csakis a spanyoi hi-
dalgók és donnák túlfeszített idegei lehetnek
hozza szokva. — Csakugyan ha a szép
Andaluziából ide vetődött spanyol látta
volna ezt a jelenetet, del hevtől izga-
tott fantáziája a madridi Circo de los Tore-
dost látta volna maga előtt, a hol a publicumot
bikaviadallal mulattatják. Történt ugyanis,
hogy tegnap este 8 óra tájban Péterfia felől
egy neki vadult fiatal bika (annival inkább
tüzes rémület végig a Piac utczán halálos
rémeletet kelte a jarókelök között.
— Egy néhány k o f a s á t r a t feldöntött
(szerencsére egy termes kofa sem ült már
ekkor alattuk); az állomáson pihenő egyik
bérkocsit odább lökte utjából; s a Teleký
utca sarkán orrára buktatott egy ur embert,
kinek azonban az ijedelemnél meg egy köny-
nyebb fajú ütésnél nem lett egyéb baja. A
felbőszült állat aztán futott lefelé a Várad-
utczán egyenes irányban, futott mindaddig,
míg egy bátor matador, névszerint Taraczkózy
Mihály közhuszár, kivont karddal elibe nem
állott a bikának, s azt hátra nem döfte.
Hanem ezt a gorboma „Még állj-t” nem res-
pektálta a rakonzátlan állat. Meghökélt
ugyan az érezhető figyelemre: pillan-
atra megállott; szarvait felsapta a levegőbe
s aztán megint tova akart iramodni. Hanem
már akkor ugy vette észre, mintha egy méter
mázsával nehezebb volna szép lapos homlokú
feje s valami erősen luzná lefelé. Taraczkózy
Miklós volt, ki eldobta kardját s mindkét ke-
zével beleragadt a bika lant alakú szarvaiba.
Erre ez sem volt rest s olyat kanyarintott
fejével, hogy a v i t é z m a t a d o r
eleresztette a lantakú szarvakat s elterült
a sárba. De hát Taraczkózy nem azért ma-
gyar fú, s hozá még huszár is a 15-ik ezred-
ben, hogy már ilyen esetben is lábászárba
szálljon a bátorsága. Tehát felugrott s a szó-
valódi értelmében bírokra, vagy hogy is
mondjuk, kelt a bikával, megint szarvaiba
kapaszzkodván ennek. Ekkor még két pikador
érkezett a viadal színhelyére, gyalog ám,
két bakancsos kékiben. — S z a b ó I s t v á n
és Elek Sándor 39. ezredbeli köz-
vitézek — kik előrántra a dősdit helyettesít
oldalfegyvert, bele vagdosták a bika szü-
gyébe s aztán hármán elkezdtek leteperni
a dühöngő állatot. — Roppant tömeg ve-
rődött össze erre a c z i r k u s z i j á t é k r a
Azután a chulok is előjöttek, kiknek nem volt
ugyan selyem övjük, de azért volt elég
bátorságuk segíteni a derek m a t a d o r n a k
és pikadoroknak a piros lobogó nélkül
is vadul dühöngő bika legyőzésében. Közben
kötelet kerítettek s összekötötték a letiport
bika lábait és nyakát a lábaihoz. Ez még egy-
szer öszeszedte erejét, térdre emelkedett,
mire a chulok ugy megijedtek, hogy egymást
halomra döntögték. Nem kevesebb mint
30 e m b e r hempergett ekkor a sárban, egy-
más felett, jajveszékelve és magyarosan ka-
romkodva. Hanem a bika mégis öszve volt
már kötve. Ezután feltették egy tajgára, be-
vitték a város istállójába. Hanem hogy ki a
gazdája, s honnan jött, azt még most sem
tudhatni. A bika pedig maga nem akarja
megmondani.

— **Debreczeni főiskola.** Néhai Bethlendi
Endre hittanár elhunytával kötelességévé vált
a főiskolai előjárásnak helye betöltéséről
gondoskodni. Már pályázat is hirdették az
ujszövetségi tanszékre. Először a hittanszaki,
majd az akadémiai tanárok s végül a közös
tanárkari gyűlés foglalkoztak e tárggyal s
egyértelműen a pályázat kihirdetését javas-
lolták fót, püspök urnak. Néhai B. E. az ö-
szövetségi exegesikanek volt tanára s ha mégis
nem erro, hanem az újszövetségi írásmagya-
rázatra, mint főtanárgyra van pályázat hir-
détve, ennek oka abban keresendő, hogy Di-
csőfi József a tanárkar kérésére s a theolo-
giai akadémia magasabb érdekeire tekintettel
hajlandó volt az ö szövetségi írásmagyarázat
tanításának átvételére, neki osztván még
be a jövő évekre a héber nyelv eleminek,
a bibliai theologiainak rendes tantárgyakként
s a syr, arab és arám nyelveknak special-
collegium gyanánt való tanítása is. Az exe-
getika theologiai tanszékéhez tartozó többi
tantárgyak és a vallásbölcselet tanítása
a ujonnan választandó tanár tanszékéhez lesz-
nek kötve.

S z i n h á z .

Tegnap **M e d g y a s z a y** Evelin k. a
második jutalom játékául „A h a z a”, Sardou
nagyhatásu történeti drámája került színré
szép számú közönség előtt. A páholkok és a
felsőbb helyek egészen megteltek. Midőn a ne-
mes beesvgyú drámai hősnőnk a II. felvo-
násban a színen először megjelent, a színór-
padláról babérlevelekből font hatalmas ko-
szorut bocsátottak le, rajta három széles
szalaggal; — a zenekarból pedig egy nagy
virágcsokrot és egy értékes ezüst asztali
késletet nyujtottak fel zajos tapsok és ün-
nések között a művésznőnek. A koszorut és
az ezüstkészletet a debreczeni pinczerek aján-
ldekozták a kisasszonynak, ezzel ohajtván
viszonozni, hogy a „debreczeni pinczér egy-
let“ estélyén szives volt a kisasszony
szavallással közreműködni. — Az ösziaték
és a tömeges jelenetek ellen több kifogást
lehetne emelni; de hát ezek a hiányok vidé-
ken drámai előadásoknál mintegy termés-
tesek s alig is lehet ellenők valamit tenni.
Hanem a fűszereplők dicséretes buzgalommal
igyekeztek feladatuknak megfelelni s szerepét
többé kevésbé mindegyik jól töltötte be. A
jutalmazott **D o n n a J o l o r e s t** játszotta,

egy felette nehéz szerepet. A kisasszony
azonban, kinek rendkívül erős, kitartó fi-
kuma van ily alakokhoz, sikeresen küzdött
meg vele.

Általában gondosan színezte ki **D o n n a**
D o l o r e k fékezhetlenül szenvedélyes szerelmét,
melyne nyögő-óralma alatt elébb megosal-
ja, aztán e árula férjét, de ugyanakkor ár-
ulóává lesz annak is, kit örületes módon sze-
ret. kedvesének s áruelőjává hazájának. Rysor
gróf szerepe a **M á n d o k y** kezében volt
kiben még mindig meg van a régi ifjú tűz,
s nagy páthosszal játszotta végig a hazáját és
és hitét szerető flamand hőst. **M o l n á r**
L á s z l ó n a k (Carloo) és **V e d r e s s n e k**
(Alba herceg) több sikerült jelenetek volt, ha-
bár egészen véve egyikőjük alakítása sem ért
el teljes kivitel. Amaz kevésbé volt meleg, —
emez kevésbé volt kegyetlen, vérszomjas és
retentetes. **Mathison Sarah L á s z i n é** b a
talált méltó személyesítőre, ki az örületes
boszútól líhegő vörig sértett anya, feleség
honleány szerepét megrázó hatással ját-
szotta el. **H a n g y a** hamar ki is fáradt. **B é k é**
s i R ó z s a Aiba herceg betag, jószívi
leányát **D o n n a R a f a e l l á t** ép olyan
r o k o n s z e n v e s alaká tette e sötét ala-
kokkal teli drámában, minőnek a szerző kép-
zelele megalkotta. **R ó n a s z é k i** az egy-
szeri, becsületes, szelid Jónás harangozó
ját szötte. Hősi jelenetek drámai hatását
azonban, midőn a IV. felvonás végén, egy-
szerre bátor vértanuvá lesz, teljesen leron-
totta az a körülmény, hogy hiába para-
nsolta ismételve is Alba herceg: „**L é j j e t e k**
m á r l e !“ a puská sehogysé sült el s a sze-
gény Rónaszékek mégis megkellett halnia.
Erre még a rideg, vérszomjas **A l b a h e r -**
c z e g is elmosolyította magát. — **A kö-**
zönség pedig nevetett a komikus jeleneten,
a minék természetesen nem Rónaszéki az oka.
Bizony jó volna, ha azt a rozsdás pisztolyt
felcserelelnék már egy jobbal. **Z i l a h y** volt
T r e m o u i l l e marquis, jól játszott, de még jobb
lett volna, ha szerepét szorgalmasabban be-
tanulja. **H a l m a i** (Noircarmes), **B o g n á r**
(Vargás), **P ü s p ö k i** (Delrio), **B o n i s** (Rin-
coon) töltöttek be a többi nagyobb szerepeket,
igyekezve az előadás sikerén.

— **Ellinger Ilona k.** a holnap veszi jutalom
játékát. A közönség bizonyára kelően fogja
méltányolni a társulat e kedves tagjának
szorgalmát és sokoldalú tehetségét, ki vigjá-
tásokban, népszínművekben és operettekben
annyi szerettelemelőssággal tudja a fiatal le-
nyokat személyesíteni. A kisasszony „Tiszt
urak a zárdában“ című régi kedvelt operet-
tet választotta; ez azonban nem mehet, mi-
vel **H a l m a y n é** asszony beteg kis leányának
ágyát kénytelen őrizni. Tehát helyette a
„**S u h a n c z**“-öt választotta, mely ugy látszik
nagy népszerűségre emelkedett a közönség
előtt. — **A** holnapi jutalomjátékot melegen
ajánljuk a közönség pártfogásába.

— **A főiskola tanuló ifjuságát** annak fekete
tábláján — mint halljuk — jó előre felhívja
már egy bizonyos „rendező bizottság“ tünteti-
ni az „elnyomott igazság“ mellett. Fialat
vér, fiatal hű! Az írott plakát alá — hanem
már aligha annak a „rendező bizottság“ nak
a tudtvál — valaki aztán ma reggel ezt a
pár sort ragasztotta: „Ne színezőök ellen
vagy mellett tüntess te, nemes tanuló ifju-
ság, nem az illik tehozad! Holnap után,
márczius 15-dikén „**A s z t a l o s S á n**
d o r“ t adják ünnepi díszelőadásban. Akkor
gyertek el tömegesen, akkor t ü n t e s t e k
„**h o z z á t**ok méltó lelkesedést!“ Hát biz-
ezt a felhívást megszívvelhelhetné
mind az egész „arany ifjuság“, mind az a „ren-
dező bizottság!“

DEBRECZENI SZINHAZ
Holnap; szerdán, 1888. márczius 14-én,
Ellinger Ilona jutalomjátékául:
A SUHANCZ.
Operette 3 felvonásban Kántitól.

Felelős szerkesztő és kiadó lap tulajdonos:
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: **Kerezag Vilmos.**

Nyílt-tér.*
— Még egy szó a debreczeni sertésvásári mázsáló tisztá
kezeléséről. —

Csupán a tényeket beszéltem el a mint
megtörténtek; tárgyilagosan.
Folyó évi február 27-én Reszegi József
8 db. hirtort sertést bocsátott áruba a hely-
beli sertés vásárbán. Ezeket a sertéseket az-
tán megvette Kovács Péter ur, helybeli hen-
tes és sertéskereskedő kilóra; hanem sertések
ugy lettek megmászálva, hogy a vevő nem
vehette át azokat; minélfogva visszamarad-
tak Reszegi József urnak a kezében. Egy
óra mulva megint akadt vevő a sertésekre,
Bőör Imre hentes legény személyében, ki
Nagy Lajos hentesmester urat képviselte. A
sertések most is épen annyit kilót nyomtak,
mint mikor Kovács Péter ur, a szakképzett
sertéskereskedő visszautasította azokat.
Kis idő mulva bemegyek a „**Bárany**“
hoz czimzett vendéglőbe; ugyanoda belép
* Ezen rovathan közlöttekért nem vállal fele-
lősséget

Horogh Pál sertésmászáló (Tehát heftón, a
mázsát és dolgát oda hagyta!) Elkezd regge-
lizni. Megeszik két adag kolbászt, hozzá ké-
nyeret; utánna meleg bort iszik. Igy meg-
fröstöklöklő, visszament a mázsához. Alig
fávozott el, Reszegi József ur jön be a ven-
dégőbe s kérdezi a vendéglősnétől.

— Volt-e itt Horogh ur s fröstöklött-e?
— Igen, mondá a vendéglősné, mire
Reszegi ur kifuzete a Horogh Pál reggelijének
az árát.

Azt hiszem felesleges az események kö-
zött az egybefüggést kimutatnom.
Egy másik példa a szakképzett és be-
csületes kezelésre.

Folyó hó 5-én Tóth János ur, szintén
debreczeni sertéskereskedő 15 db. sertést vett
Tekintetes Brunner urtól. A sertések a má-
zsához hajattak. Kiváncsiságból, hogy hány
kilót nyomnak a sertések, oda mentem.

Tóth János ur a sertéseknek a mázsára
felhajtása előtt óhajotta megnézni, jól van é
a mázsá kiállítás? Horog Pál megmutatja a
mázsát; ez ellégen lecsapódik és csak 12 kiló
sulylyal lehetett egyenlegbe hozni a mérle-
get. Ha tehát Tóth János nem kéri a mázsá
kezelését megmutatni, 12 kgr. haszna lesz. E
körülmenyből az tűnik ki, hogy mindazon
szegény emberek, kik egy két darab sertést,
mázsáltattak s adtak el e mázsánál, minden
mázsálsnál 12 kiló veszteséget szenvedtek.
Mert a mérleg 12 kilóval volt lejjebb tallé-
rozva, mint a hogy rendesen és rendes keze-
lésnél kell hogy legyen.

Mikor az imént elmondott eset történt
Horogh Pál mázsáló elkezdett kiabálni, a
városi biztos urat szólítani, hogy a mázsáló
helyiségből mindazokat utasítsa ki, a kik sem
eladók, sem nem vevők, mert — mint mondá
— az ilyen emberek miatt történik a hiba.
Bizonyára ezt maga Horogh Pál sem
hiszi. —

Igen is a baj oka helytelen kezelésben,
a szakértelem hiányában és a mázsáló azon
törekvésében rejlik, hogyan szerzhessen ma-
gának vásárlások által egy-egy kis hasznot a
közönség rovására. Holott pedig a közérdek
előmozdításán hivatalának pontos és lelkiös-
meretes betöltésén kellene az északnek járni.
Az ily eljárás által jut a debreczeni sertés
vásár virágzásra és jó hirmévre.

Utóljára még azon kérdésem merül fel,
vajjon jogosan utasítottak ki a mázsáló he-
lyiségből az érdeklődők, és általában nem Ho-
rog önérdékéből történik az ily eljárás a
tisztességes polgárral szemben?
Bőör Gyula.

Megérkeztek
a legújabb tavaszi
női ruhakelmék
Kunz József és Társa
özéghöz.

A legújabb tavaszi
ruhakelmék
kés választékban feltűnő olcsó
árak mellett kaphatók
Bosznay J.
üzégnél.

Árverési hirdetmény.
Az ev. ref. egyház tulajdonához tar-
tozó consistorialis háznak anyagrészeivel
együtt egészen leendő eladatása elhár-
rozotvatván, felhivatnak a venni szándéko-
zók, hogy zart ajánlataikat az ajánlott
összeg 10%-tolijával, mint bánompénz-
zel, együtt hozzá m. f. évi márczius 19-én
delelőtt 12 óráig annyival inkább adják
be, mert későbbben beadandó ajánlatok
figyelmbe vétetni nem fognak.

Az épület elbontása és anyagrészei-
nek elhordatása f. évi május 1-ig eszkö-
lendő, különben részletes tudósítást az
egyházi algnadnok fog szolgáltatni.
Debreczen 1888. márczius 10-én tar-
tott építetű bizottság üléséből.
Szücs István,
főgondnok.

